

RECHTSPRAAKFICHES FAMILIAAL VERMOGENSRECHT

RECHTSPRAAKFICHES
FAMILIAAL
VERMOGENSRECHT
2

Alain Laurent VERBEKE
Renate BARBAIX
Elisabeth ADRIAENS
Elise GOOSSENS
Ariadne VAN DEN BROECK
(eds.)

Universiteit
Antwerpen

Onderzoeksgroep
Persoon en Vermogen

TEMPRA

Universities of Leuven & Antwerp
Trusts Estates Matrimonial Property
Research Alliance

KU LEUVEN

Rector Roger Dillemans
Instituut voor
Familiaal Vermogensrecht

intersentia
Antwerpen – Cambridge

Rechtspraakfiches familiaal vermogensrecht 2
Alain Laurent Verbeke, Renate Barbaix, Elisabeth Adriaens, Elise Goossens en
Ariadne Van den Broeck (eds.)

© 2014 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-0523-5
D/2014/7849/96
NUR 822

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

WOORD VOORAF

Voor u ligt het twaalfde boek in de *Bibliotheek Estate Planning*. En meteen ook het tweede volume van de *Rechtspraakfiches familiaal vermogensrecht*; een nieuw concept om rechtspraak toegankelijk en bruikbaar te maken. Wij proberen hiermee op een overzichtelijke manier overzicht en inzicht te brengen van en in de recente en belangwekkende rechtspraak van onze hoogste rechtscolleges.

Rechtspraakfiches 2 behandelt rechtspraak van 2010 tot 2013. Het boek is opgedeeld volgens de drie grote leerstukken van het familiaal vermogensrecht: het huwelijksvermogensrecht (of moderner: het relatievermogensrecht), het erfrecht en de giften. Voor elk leerstuk hebben wij de belangrijkste rechtspraak van de hoven van beroep, Cassatie en Grondwettelijk Hof bijeengebracht.

Dit werk is het resultaat van een permanente inspanning vanwege het ganse team van het Rector Roger Dillemans Instituut Familiaal Vermogensrecht van de KU Leuven. Ik ben mijn vele zeer toegewijde assistenten bijzonder dankbaar voor hun inzet. De praktijkassistenten houden op dagelijkse basis de rechtspraak bij. Deze hele oefening wordt gecoördineerd door drie voltijdse onderzoekers: Elisabeth Adriaens, assistente rechtsvergelijking, Elise Goossens, assistente familiaal vermogensrecht en Ariadne Van den Broeck, aspirant FWO familiaal vermogensrecht. Een en ander wordt gesuperviseerd door mijzelf, en mijn goede collega Renate Barbaix van de Universiteit Antwerpen.

Van elke geselecteerde uitspraak vindt u enerzijds een “rechtspraakfiche” en anderzijds de tekst van het arrest (met schrapping van een aantal beperkte en irrelevante passages). De rechtspraakfiche bevat een korte inhoud en situering van de uitspraak in de huidige stand van de doctrine en de rechtspraak. Elke fiche is opgebouwd volgens eenzelfde vast vierledig stramien:

1. Inhoud
2. Situering
3. Specifieke rechtsleer
4. Standaardwerken.

In elke rechtspraakfiche wordt het arrest kort geduid via een trefwoord. Handige kruisverwijzingen van de fiche naar de tekst van het arrest en *vice versa* verhogen het gebruiksgemak en maken van dit boek een bijzonder handig instrument om de rechtspraak vlot en efficiënt door te nemen.

Elders vindt men reeds vele commentaren en besprekingen van deze arresten. Meestal gaat het om kritische analyses waarbij één specifieke auteur zijn of haar eigen mening geeft, meer of minder onderbouwd. Dat is uiteraard nuttig en stimuleert het kritisch denken.

Zeer vaak is er echter ook nood aan een meer objectieve, onpartijdige, gewoon neutrale situering en duiding van een arrest. De advocaat die zijn conclusies schrijft; de notaris die een advies formuleert in een vereffening-verdeling; de magistraat die zijn vonnis of arrest redigeert; de onderzoeker die een argument formuleert: allen hebben zij ook nood aan rustige, niet-tendentieuze informatie.

Dat is precies wat deze rechtspraakfiches willen bieden. Een bescheiden en rustig overzicht van recente arresten. De korte inhoud geeft direct aan waarover het gaat. De situering in de stand van de doctrine en de rechtspraak biedt onmiddellijk een zicht op de bredere context. Met de bibliografie van specifieke doctrine over het onderwerp kan men meteen en grondig in de materie duiken. En de verwijzingen naar de standaardwerken, die vele juristen direct bij de hand hebben, maakt het mogelijk om op vijf minuten de problematiek te doorgronden.

Wij hopen dat dit concept vele juristen en ook onze studenten, juristen in spe, van nut zal kunnen zijn.

Prof. Dr. Alain Laurent Verbeke
Directeur Rector Roger Dillemans Instituut voor Familiaal Vermogensrecht
April 2014

INHOUD

<i>Woord vooraf</i>	v
---------------------------	---

DEEL I. RECHTSPRAAKFICHES

A. Relatievermogensrecht	3
Grondwettelijk Hof	
Grondwettelijk Hof 7 maart 2013 – <i>Preferentiële toewijzing</i>	4
Hof van Cassatie	
Cass. 14 november 2013 – <i>Bestuur gemeenschappelijk vermogen</i>	6
Cass. 14 juni 2013 – <i>Vereffening-verdeling</i>	9
Cass. 14 december 2012 – <i>Vergoedingsrekeningen – Vereffening-verdeling</i>	11
Cass. 30 november 2012 – <i>Groepsverzekering</i>	14
Cass. 2 november 2012 – <i>Voorlopig passief</i>	17
Cass. 11 oktober 2012 – <i>Algehele gemeenschap</i>	19
Cass. 5 oktober 2012 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	21
Cass. 6 mei 2010 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	23
Cass. 25 februari 2010 – <i>Overeenkomst tot vereffening-verdeling van het huwelijksvermogen</i>	25
Hoven van beroep	
Brussel 28 mei 2013 – <i>Heling</i>	27
Brussel 18 december 2012 – <i>Vereffening-verdeling</i>	29
Luik 2 oktober 2012 – <i>Vergoedingen bij scheiding van goederen</i>	31
Brussel 19 april 2012 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	34
Luik 31 januari 2012 – <i>Vereffening-verdeling</i>	36
Bergen 19 januari 2012 – <i>Levensverzekering</i>	38
Brussel 17 november 2011 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i> ..	40
Brussel 30 november 2010 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	43
B. Erfrecht	45
Grondwettelijk Hof	
Grondwettelijk Hof 7 november 2013 – <i>Erfrecht wettelijk samenwonende</i>	46
Grondwettelijk Hof 16 december 2010 – <i>Levensverzekering</i>	49
Hof van Cassatie	
Cass. 25 oktober 2012 – <i>Bevoegdheid beheerder</i>	52

Hoven van beroep	
Luik 3 juni 2013 – <i>Notaris-vereffenaar</i>	54
Gent 6 september 2012 – <i>Vernietiging verdeling</i>	57
Brussel 26 juni 2012 – <i>Erfovereenkomst</i>	60
Brussel 24 februari 2012 – <i>Inbreng</i>	63
Brussel 10 januari 2012 – <i>Bevoegdheid curator</i>	65
Antwerpen 8 november 2011 – <i>Passief</i>	67
Antwerpen 30 maart 2011 – <i>Levensverzekering</i>	69
Gent 20 januari 2011 – <i>Afwezige erfgenaam</i>	71
Brussel 4 januari 2011 – <i>Aanvaarding nalatenschap – Inkorting</i>	73
C. Giften	77
Hof van Cassatie	
Cass. 22 maart 2013 – <i>Vormvereisten testament</i>	78
Cass. 14 januari 2013 – <i>Dwaling bij schenking</i>	81
Hoven van beroep	
Brussel 24 september 2013 – <i>Zuivere of vergeldende schenking</i>	84
Brussel 3 september 2013 – <i>Gezondheid van geest</i>	86
Brussel 26 juli 2013 – <i>Gezondheid van geest</i>	88
Brussel 17 december 2012 – <i>Bekwaamheid om te ontvangen</i>	90
Gent 13 december 2012 – <i>Bekwaamheid om te ontvangen –</i> <i>Gezondheid van geest</i>	92
Antwerpen 30 oktober 2012 – <i>Constitutieve bestanddelen schenking</i>	95
Gent 6 september 2012 – <i>Vormvereisten testament</i>	97
Brussel 21 juni 2012 – <i>Gezondheid van geest</i>	100
Antwerpen 7 mei 2012 – <i>Handgift</i>	102
Luik 4 januari 2012 – <i>Levensverzekering</i>	104
Brussel 8 september 2011 – <i>Constitutieve bestanddelen schenking</i>	107
Brussel 6 september 2011 – <i>Vormvereisten testament</i>	109
Luik 24 februari 2010 – <i>Verval legaat – Stilzwijgende herroeping</i>	111
Brussel 22 februari 2010 – <i>Ascendentenverdeling</i>	113
DEEL II. RECHTSPRAAK	
A. Relatievermogensrecht	117
Grondwettelijk Hof	
Grondwettelijk Hof 7 maart 2013 – <i>Preferentiële toewijzing</i>	118
Hof van Cassatie	
Cass. 14 november 2013 – <i>Bestuur gemeenschappelijk vermogen</i>	124
Cass. 14 juni 2013 – <i>Vereffening-verdeling</i>	131
Cass. 14 december 2012 – <i>Vergoedingsrekeningen – Vereffening-</i> <i>verdeling</i>	133
Cass. 30 november 2012 – <i>Groepsverzekering</i>	135

Cass. 2 november 2012 – <i>Voorlopig passief</i>	137
Cass. 11 oktober 2012 – <i>Algehele gemeenschap</i>	139
Cass. 5 oktober 2012 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	143
Cass. 6 mei 2010 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	145
Cass. 25 februari 2010 – <i>Overeenkomst tot vereffening-verdeling van het huwelijksvermogen</i>	146
Hoven van beroep	
Brussel 28 mei 2013 – <i>Heling</i>	153
Brussel 18 december 2012 – <i>Vereffening-verdeling</i>	156
Luik 2 oktober 2012 – <i>Vergoedingen bij scheiding van goederen</i>	160
Brussel 19 april 2012 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	163
Luik 31 januari 2012 – <i>Vereffening-verdeling</i>	167
Bergen 19 januari 2012 – <i>Levensverzekering</i>	171
Brussel 17 november 2011 – <i>Vergoedingen bij feitelijke samenwoning</i>	175
Brussel 30 november 2010 – <i>Vergoedingsrekeningen</i>	179
B. Erfrecht	185
Grondwettelijk Hof	
Grondwettelijk Hof 7 november 2013 – <i>Erfrecht wettelijk samenwonende</i>	186
Grondwettelijk Hof 16 december 2010 – <i>Levensverzekering</i>	191
Hof van Cassatie	
Cass. 25 oktober 2012 – <i>Bevoegdheid beheerder</i>	198
Hoven van beroep	
Luik 3 juni 2013 – <i>Notaris-vereffenaar</i>	200
Gent 6 september 2012 – <i>Vernietiging verdeling</i>	204
Brussel 26 juni 2012 – <i>Erfovereenkomst</i>	211
Brussel 24 februari 2012 – <i>Inbreng</i>	218
Brussel 10 januari 2012 – <i>Bevoegdheid curator</i>	226
Antwerpen 8 november 2011 – <i>Passief</i>	227
Antwerpen 30 maart 2011 – <i>Levensverzekering</i>	232
Gent 20 januari 2011 – <i>Afwezige erfgenaam</i>	239
Brussel 4 januari 2011 – <i>Aanvaarding nalatenschap – Inkorting</i>	248
C. Giften	253
Hof van Cassatie	
Cass. 22 maart 2013 – <i>Vormvereisten testament</i>	254
Cass. 14 januari 2013 – <i>Dwaling bij schenking</i>	259
Hoven van beroep	
Brussel 24 september 2013 – <i>Zuivere of vergeldende schenking</i>	261
Brussel 3 september 2013 – <i>Gezondheid van geest</i>	267
Brussel 26 juli 2013 – <i>Gezondheid van geest</i>	270
Brussel 17 december 2012 – <i>Bekwaamheid om te ontvangen</i>	273

Gent 13 december 2012 – <i>Bekwaamheid om te ontvangen – Gezondheid van geest</i>	279
Antwerpen 30 oktober 2012 – <i>Constitutieve bestanddelen schenking</i> ..	285
Gent 6 september 2012 – <i>Vormvereisten testament</i>	293
Brussel 21 juni 2012 – <i>Gezondheid van geest</i>	294
Antwerpen 7 mei 2012 – <i>Handgift</i>	300
Luik 4 januari 2012 – <i>Levensverzekering</i>	306
Brussel 8 september 2011 – <i>Constitutieve bestanddelen schenking</i>	310
Brussel 6 september 2011 – <i>Vormvereisten testament</i>	324
Luik 24 februari 2010 – <i>Verval legaat – Stilzwijgende herroeping</i>	330
Brussel 22 februari 2010 – <i>Ascendentenverdeling</i>	335
<i>Trefwoordenregister</i>	341
<i>Chronologisch register</i>	343
<i>Editors en auteurs</i>	345